

همایش علمی مطالعات حقوقی، علوم قضایی و پژوهش‌های اجتماعی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((باهمکاری و حمایت معنوی دانشگاه رهنورد (استان بلخ، کشور افغانستان) – جهاد دانشگاهی استان تهران))

سردیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی شماره مجوز: ۱۷۸۸۶۴-۰۱/۳۳۰۱/۱۵۲۱
تاریخ برگزاری همایش: ۱۴۰۰ خرداد ۱۹/۵۷۵ شماره مقاله: ۱۵/۰۰۱۵ رده بندی کنگره: الف ۹۰۳/۷۰۰

ربا در بانک‌های دولتی، در شرایط اضطراری و غیر عادی اقتصادی

ذیور مرادزاده

چکیده

نگاه ابزاری به عقود شرعی از مسائل مهم در بحث ربا محسوب می‌شود که از گذشته‌های دور، تحت عنوان «حیله‌های ربا» مورد بررسی دانشمندان مذاهب مختلف قرار گرفته است. امروزه این گونه نظر و نگاه به عقود شرعی در ربا، اهمیت بیشتری نسبت به قبل پیدا کرده است، زیرا از دیدگاه بنیان‌گذاران طرح بانکداری بدون ربا، عقود شرعی پیکره اصلی این طرح را تشکیل می‌دهد. بر اساس همین عقود است که بهره‌های بانکی از ربویت خارج می‌گردد. آنچه در این سمینار می‌آید، ارزیابی درستی و نادرستی نگاه ابزاری به ربا در بانکداری دولتی در شرایط اضطراری و غیر عادی اقتصادی کشور می‌باشد (حیله ربوی)، چرا که گونه پردازش به این مسئله فقهی، از اهمیتی که در نتیجه بررسی خود این فرع دارد، نشانگر سبکی ویژه و نگاهی خاص در بررسی‌های فقهی و اقتصادی است. حقیقت این است که اگر دیدگاه ابزاری به عقود شرعی را در سیستم بانکداری بدون ربا پنديزیم، در واقع ربا را به عنوان یک حقیقت موجود در ساختار اقتصادی جامعه پنديزیم و این خود، سمت و سوی ویژه ای را در روند برنامه ریزی اقتصادی به دنبال دارد. به هر حال در این سمینار سعی شده است نگاه ابزاری به عقود شرعی و دلایل رد آن با استفاده از آیات و روایات مطرح و بررسی گردد.

واژگان کلیدی: ربا، حیله ربوی، عقود شرعی در ربا، بانکداری دولتی، شرایط اضطراری